

V zadevi Šolinc proti Sloveniji,

je Evropsko sodišče za človekove pravice (Tretja sekcija) v senatu, ki so ga sestavljali: G. J. HEDIGAN, Predsednik

G. B.M. ZUPANČIČ,

G. L. CAFLISCH,

G. V. ZAGREBELSKY

G. E. MYJER,

G. DAVID THOR BJÖRGVINSSON,

Ga. I. ZIEMELE, *sodniki,*

in G. V.BERGER, *kot sodni tajnik Sekcije*

na zasedanju za zaprtimi vrati 6. aprila, 2006,
izrekla naslednjo sodbo, ki je bila sprejeta istega dne:

POSTOPEK

1. Primer izvira iz pritožbe (št. 33538/02) zoper Republiko Slovenijo, ki jo je slovenska državljanka, ga. Marija Šolinc (»pritožn.ica«), vložila na Sodišču v skladu s členom 34 Konvencije za zaščito človekovih pravic in temeljnih svoboščin (»Konvencija«) 21. junija 2001.
2. Pritožnico je zastopala odvetniška pisarna Verstovšek. Slovensko vlado (»Vlada«) je zastopal njen zastopnik, g. L. Beinbič, generalni državni pravobranilec.
3. Pritožnica v skladu s členom 6 § 1 Konvencije zatrjuje, daje bilo trajanje postopka pred domačim sodiščem, v katerem je bil udeležen kot stranka, predolgo
° Po vsebini se je prav tako pritožila zaradi pomanjkanja učinkovitega pravnega sredstva v zvezi s predolgim trajanjem postopka (Člen 13 Konvencije).
4. Dne 7. septembra 2004 je Sodišče sklenilo, da bo Vladi posredovalo pritožbo glede dolžine postopka in pomanjkanja učinkovitega pravnega sredstva s tem v zvezi. V skladu s členom 29 § 3 Konvencije je hkrati sklenilo, da je pritožba dopustna in utemeljena.

DEJSTVA

1. Pritožnica je bila rojena leta 1927 in živi v Šentjurju.
2. Dne 14. decembra 1995 je bila pritožnica hudo poškodovana v prometni nesreči. Avto, ki gaje vozil pritožničin mož, je bil zavarovan pri zavarovalnici ZM.T

1. Dne 20. maja 1997 je pritožnica sprožila pravdni postopek pred Okrožnim sodiščem v Celju zoper zavarovalnico ZT in zahtevala odškodnino v višini 21.763.835,00 tolarjev (približno 91.000 evrov) za poškodbe, ki jih je utrpela.

Dne 25. septembra 1997 je bil sodnik, ki je vodil zadevo, imenovan na Višje sodišče v Celju. Zadeva je bila dodeljena novemu sodniku.

Med 16. marcem 1998 in 16. novembrom 2000 je pritožnica vložila pet zahtevkov za določitev naroka za obravnavo.

Med 13. junijem 1999 in 26. oktobrom 2000 je pritožnica vložila pet pripravljalnih spisov in/ali dodatnih dokaznih predlogov.

Od petih obravnav, ki so bile opravljene med 5. junijem 1999 in 18. decembrom 2000, ni bila nobena preložena na zahtevo pritožnice.

Med postopkom je sodišče imenovalo sodnega izvedenca medicinske stroke. Na zadnji obravnavi se je sodišče odločilo, da izda pisno sodbo. Sodba, s katero je bilo delno ugodeno pritožničinemu zahtevku, je bila 26. februarja 2001. vročena pritožnici.

1. Dne 14. marca 2001 se je pritožnica pritožila na Višje sodišče v Celju. Pritožila se je tudi ZT.

Dne 20. septembra 2002 je sodišče zavrnilo pritožničino pritožbo, delno ugodilo pritožbi ZT in znižalo dodeljeno odškodnino.

Sodba je bila 25. oktobra 2002 vročena pritožnici.

1. Dne 14. novembra 2002 se je pritožnica pritožila na Vrhovno sodišče v zvezi s pravnimi vprašanji.

Dne 19. februarja 2004 je sodišče delno ugodilo pritožničini pritožbi.

Sodba je bila 24. marca 2004 vročena pritožničinim odvetnikom.

PRAVO

I. ZATRJEVANA KRŠITEV ČLENOV 6 § 1 IN 13 KONVENCIJE

1. Pritožnica se je pritožila zaradi predolgega trajanja postopka. Sklicevala se je na Člen 6 § 1 Konvencije, ki določa:

»Vsakdo ihta pravico, da o njegovih civilnim pravicah in obveznostih..... v razumnem roku odloča sodišče.«

2. Pritožnica *se je* po vsebini tudi pritožila, da so bila notranja pravna sredstva, ki so na voljo za predolge pravne postopke v Sloveniji, neučinkovita. Člen 13 Konvencije se glasi:

« Vsakdo, čigar pravice in svoboščine, zajamčene s to Konvencijo, so kršene, ima pravico do učinkovitih pravnih sredstev pred domačimi oblastimi, in to tudi, če je kršitev storila uradna oseba pri opravljanju uradne dolžnosti.«

A. Dopustnost

1. Vlada se je sklicevala, da niso bila izčrpana domača pravna sredstva.

2. Pritožnica je izpodbijala to navedbo in izjavila, da dosegljiva pravna sredstva niso bila učinkovita.

3. Sodišče ugotavlja, daje obravnavana pritožba podobna zadevama *Belinger* in

Lukenda (Belinger proti Sloveniji, št. 42320198, 2. oktober 2001, in *Lukenda proti Sloveniji*, št. 23032102, 6. oktober 2005). V teh zadevah je Sodišče zavrnilo ugovor Vlade o neizčrpanosti domačih pravnih sredstev, ker je ugotovilo, da pravna sredstva, ki so bila na voljo pritožnici, niso bila učinkovita. Sodišče opozarja na ugotovitve v zadevi *Lukenda*, da predstavlja kršitev pravice do sojenja v razumnem roku sistemski problem, ki izhaja iz neustrezne zakonodaje in neučinkovitega delovanja sodnega sistema.

4. V zvezi z obravnavano zadevo Sodišče ugotavlja, da Vlada ni posredovala nobenih prepričljivih dokazov, zaradi katerih bi moralo Sodišče to zadevo obravnavati drugače od uveljavljene sodne prakse.

5. Sodišče nadalje ugotavlja, da pritožba ni očitno neutemeljena v smislu člena 35 § 3 Konvencije. Prav tako tudi ni nedopustna iz katerihkoli drugih razlogov. Zato je pritožbo razglasilo za dopustno.

B) Utemeljenost zadeve

1. Olen 6 §

1. Obdobje, ki gaje treba upoštevati, seje začelo 20. maja 1997, ko je pritožnica sprožila pravdni postopek na Okrožnem sodišču v Celju in se je končalo 24. marca 2004, ko je bil sklep Vrhovnega sodišča vročen pritožnici. Obdobje, ki ga je treba upoštevati, je torej trajalo več kot šest let in deset mesecev na treh stopnjah sojenja.
2. Sodišče ponovno poudarja, da je treba razumnost trajanja postopka ocenjevati glede na okoliščine zadeve in ob upoštevanju naslednjih meril: zapletenosti zadeve, ravnanja

pritožnice in vpletenih oblasti ter presoje, kolikšen je bil pomen sporne zadeve za pritožnico v sporu (gi. med številnimi drugimi viri, *Frydlender proti Franciji*, [GC], št. 30979/96, § 43, ECHR 2000-VII).

98. Po preučitvi vsega predloženega gradiva in v skladu s sodno prakso Sodišče ocenjuje, da je bilo trajanje postopka v obravnavani zadevi predolgo in zato ne izpolnjuje zahteve pa »razumnem roku«.

Zaradi tega je prišlo do kršitve člena 6 § 1,

2. Člen 13

1. Sodišče ponovno poudarja, da člen 13 zagotavlja učinkovito pravno sredstvo pred domačimi oblastmi za zatiranje kršitev zahteve po sojenju v razumnem roku iz člena 6 § 1 (glej *Kudla proti Poljski*, [GC], št. 30210/96, § 156, ECHR 2000-XI). Ob tem poudarja, da so bili ugovori in trditve, ki jih je navedla Vlada, že zavrnjeni v prejšnjih zadevah (glej *Lukenda*, naveden zgoraj), zato ne vidi razloga, da bi v obravnavani zadevi sprejelo drugačno odločitev.
2. Zato Sodišče meni, da gre v obravnavani zadevi za kršitev člena 13 zaradi pomanjkanja pravnega sredstva v domačem pravu, s katerim bi pritožnica mogla

pridobiti odločbo, ki bi potrdila njeno pravico do sojenja v razumnem roku, kot to določa člen 6 § 1.

II. UPORABA ČLENA 41 KONVENCIJE

1. Člen 41 Konvencije določa:

» Če Sodišče ugotovi, da je prišlo do kršitve Konvencije ali. njenih protokolov, in če notranje pravo visoke pogodbenice dovoljuje le delno zadoščenje, Sodišče oškodovani stranki, če je potrebno, nakloni pravično zadoščenje«.

A. Škoda

1. Pritožnica je zahtevala 10.000 evrov (EUR) za nepremoženjsko škodo.
2. Vlada je odškodninskemu zahtevku oporekala.
 1. Sodišče meni, daje pritožnica gotovo utrpela nepremoženjsko škodo. Na pravični podlagi ji sodišče pa tej postavki prisoja 1.200 EUR.

B. Stroški in izdatki

1. Pritožnica je zahtevala tudi približno 1.060 EUR za stroške in izdatke postopka pred Sodiščem.
2. Vlada je zahtevku oporekala pa višini..
3. Glede na sodno prakso Sodišča je pritožnica upravičena do povrnitve stroškov in izdatkov le, če dokaže, da so dejansko in nujno nastali in so bili razumni glede na celoten zahtevek. Sodišče ugotavlja, da so pritožnični odvetniki, ki so zastopali pritožnika tudi v zadevi *Lukenda* (glej zgoraj), vložili skoraj 400 pritožb, ki so razen drugačnih dejstev v bistvu enake kot obravnavana pritožba. Zato Sodišče v obravnavani zadevi ob upoštevanju podatkov, s katerimi razpolaga, in gornjih meril ocenjuje, da je pritožnici razumno prisoditi znesek 1.000 EUR za stroške postopka pred Sodiščem.

Cm Zamudne obresti

1. Sodišče ocenjuje, daje primerno, da se zamudne obresti obračunajo pa mejni posojilni obrestni meri Evropske Centralne Banke, ki se ji dodajo tri odstotne točke.

IZ TEH RAZLOGOV SODIŠČE SOGLASNO

1. *razglaš*,, daje pritožba dopustna;
2. *razsoja*, da je prišlo do kršitve člena 6 § 1 Konvencije;

3. *razsoja*,, da je prišlo do kršitve člena 13 Konvencije;

4. *razsoja*,

(a) da mora tožena država pritožnici v roku treh mesecev od dne, ko postane sodba v skladu s členom 44 § 2 Konvencije pravnomočna, plačati 1.200 EUR (tisoč dvesto evrov) za nepremoženjsko škodo in 1.000 EUR (tisoč evrov) za stroške in izdatke, skupaj z vsemi morebitnimi pripadajočimi dajatvami;

(b) da se na navedene zneske od. dneva, ko poteče rok navedenih treh mesecev, do plačila obračunajo linearne obresti po stopnji, ki je enaka stopnji posojilne obrestne mere Evropske Centralne Banke za vse zamujeno obdobje, z dodanimi tremi odstotnimi točkami;

5. *zavrne* v preostalem delu pritožničin zahtevek po pravičnem zadoščenju.

Napisano v angleškem jeziku ter posredovano v pisni obliki 27. april 2006, v skladu s členom 77 §§ 2 in. 3 Pravil Sodišča.

Vincent BER.GER John HEDIGAN
Sodni tajnik Predsednik